

DZIEŃ BEZPIECZNEGO INTERNETU

5 lutego br., obchodzony jest Dzień Bezpiecznego Internetu (DBI). Hasło zwraca uwagę na działanie każdego użytkownika sieci WWW. W czasach masowego korzystania z komputerów, czy urządzeń mobilnych, codziennie stykamy się z siecią internetową. Dlatego warto wspomnieć o tym, jak robić to bezpiecznie. Dzień Bezpiecznego Internetu (DBI) obchodzony jest z inicjatywy Komisji Europejskiej od 2004 r. Początkowo obchodzony był tylko w Europie, ale już od lat DBI przekroczył jej granice angażując państwa z całego świata.

Dostrzegając potrzebę informowania o zagrożeniach, jakie czyhają na użytkowników Internetu, co roku poruszane są tematy najpopularniejszych sposobów, jakimi posługują się przestępcy działający w sieci. O tym, co powinno obudzić naszą czujność, informujemy opisując metody stosowane w cyberprzestrzeni.

Phishing

Phisher (osoba odpowiedzialna za oszustwo) przeważnie rozpoczyna atak od rozesłania pocztą elektroniczną odpowiednio przygotowanych wiadomości. Otrzymywane informacje mają formę podobną do tych, które stosują banki, serwisy aukcyjne lub inne instytucje. Zazwyczaj komunikaty zawierają informację o rzekomym zdezaktywowaniu konta i konieczności jego reaktywowania poprzez odnośnik znajdujący się w mailu. Celem oszusta najczęściej jest wyłudzenie informacji o danych do logowania, szczegółów kart kredytowych

„Robaki” i pharming

Przestępcy do poznania poufnych danych wykorzystują złośliwe oprogramowanie, nazywane w zależności od formy: robakiem, koniem trojańskim (trojanem) lub wirusami „Robaki” przedostają się do naszego komputera jako samodzielne nośniki i w ramach wszystkich dostępnych nam sieci replikują się. Dodatkowo mogą samodzielnie niszczyć pliki czy wysyłać pocztę spam. Najczęściej oszuści stosują w tym celu zainfekowane witryny internetowe, w opisie zawierające chwytliwe hasła, lub fałszywe wiadomości e-mail. Niebezpieczniejszą dla użytkownika oraz trudniejszą do wykrycia formą phishingu jest tzw. pharming - wpisujących prawidłowe adresy np. swojego banku, przekierowują na fałszywe strony internetowe, gdzie podając ponownie swoje dane, przekazujemy je przestępcy

Każdy użytkownik Internetu, przed rozpoczęciem korzystania z jego pozytywnych możliwości, powinien zapoznać się z zasadami bezpieczeństwa w sieci. W trosce o swoje dane należy pamiętać o istniejących zagrożeniach, które często wiążą się z pobieraniem oprogramowania z niepewnych serwerów czy odpowiadaniem na podejrzaną pocztę elektroniczną. Coraz częściej ofiarami internetowych przestępców możemy stać się na portalach społecznościowych, otwierając wiadomości od nieznanych użytkowników.

Serfując w sieci pamiętajmy, że:

- należy regularnie uaktualniać system i oprogramowanie, które jest przez nas używane
- warto zaopatrzyć swój komputer w program antywirusowy, który ostrzeże nas przed niebezpieczeństwem
- nie należy otwierać hiperłączy bezpośrednio z otrzymanego e-maila, szczególnie jeśli nie znamy nadawcy wiadomości
- nie wolno przysyłać mailem żadnych danych osobistych - w żadnym wypadku nie wypełniamy danymi

osobistymi formularzy zawartych w wiadomości e-mail

- banki i instytucje finansowe stosują protokół HTTPS tam, gdzie konieczne jest zalogowanie do systemu. adres strony WWW rozpoczyna się wtedy od wyrażenia 'https://', a nie 'http://'. (jeśli strona z logowaniem nie zawiera w adresie nazwy protokołu HTTPS, powinno się zgłosić to osobom z banku i nie podawać na niej żadnych danych)
- każde podejrzenia co do sfigowanych witryn należy jak najszybciej przekazać policjantom lub pracownikom danego banku odpowiedzialnym za jego funkcjonowanie w sieci.

Z uwagi na powszechny dostęp do komputera i urządzeń mobilnych uważamy na to, komu pozwalamy korzystać z naszych kont i sprzętów. Nigdy nie należy podawać swoich danych do logowania osobom trzecim. Jeśli pozwalamy innym użytkownikom na podłączenie się do naszej sieci, ograniczamy możliwość podłączania zewnętrznych nośników. Starajmy się regularnie wykonywać kopie bezpieczeństwa, a ważne dla nas pliki zapisywać na zewnętrznych nośnikach, odkładanych w niezagrożone miejsce. Stosując kilka prostych zasad możemy uniknąć stania się ofiarą internetowego przestępcy.

Pilnuj swoich haseł

Tworzone przez nas hasło powinno mieć odpowiednią jakość, która coraz częściej jest kontrolowana przez system w którym się logujemy

Do podstawowych zasad tworzenia hasła należy kombinacja małych i wielkich liter, cyfr i znaków specjalnych, o długości powyżej 8 - 10 znaków

Używaj potwierdzenia wpisywanego hasła

Kreowane hasła nie powinny wiązać się z naszymi danymi: imieniem, nazwiskiem, ksywą. Nie powinny też zawierać nazw z bliskiego nam otoczenia, jak miejsce pracy lub imię pupila

Hasło powinno być unikalne dla każdego odwiedzanego przez na portalu. Dla bezpieczeństwa, co jakiś czas, warto zmienić szyk liter i znaków

Nie powinniśmy także zapisywać ważnych haseł do kont w plikach dostępnych na komputerze

Instalując router należy pamiętać o jego odpowiedniej konfiguracji (przy zakupie takiego sprzętu kierujemy się możliwością szyfrowania WPA czy WPA2 - nie ceną)

Zakupy w Internecie bez strat

W okresach świątecznych często jako sposób zakupu prezentu wybieramy drogę internetową. Dostępność e-sklepów i aukcji na popularnych portalach z roku na rok wzrasta. Skracając czas, poświęcany na wędrówkach po galerii w poszukiwaniach potrzebnych nam rzeczy, korzystamy z prostszych metod zakupu. Niestety niejednokrotnie stajemy się wtedy łatwym celem dla cyberprzestępców. Dlatego zamawiając i otrzymując wybrany przedmiot zwróćmy uwagę na:

- podaną cenę produktu - gdy jest zbyt niska może to sugerować towar podrobiony
- przed zakupem zorientujmy się kim jest osoba sprzedająca - mając pozytywne opinie możemy być pewniejsi zakupu
- sprawdzajmy od kiedy konto sprzedawcy widnieje w serwisie i ilu użytkowników korzystało z jego usług
- za każdym razem czytamy regulamin sklepu i opis aukcji serwisu z którego korzystamy
- domagajmy się potwierdzenia nadania przesyłki, nie wpłacajmy pieniędzy przed potwierdzeniem wygranej licytacji
- nie kasujemy korespondencji ze sprzedającym - w przypadku oszustwa jest ona dowodem potwierdzającym zakup
- sprawdzajmy otrzymując przesyłkę - jeśli towar jest niezgodny z zamówieniem poinformujmy o tym Policję. Zapłacenie za przedmiot i nie otrzymanie go to nic innego jak wyłudzenie czyli oszustwo. Kodeks Karny przewiduje za ten czyn karę nawet do 8 lat pozbawienia wolności

Bezpieczeństwo dzieci w sieci

Dostęp do Internetu to już nie tylko gromadzenie i sprawdzanie danych wykorzystywanych do nauki. Dzieci i młodzież poprzez sieć kontaktują się ze swoimi znajomymi, grają w gry dostępne na platformach, mając w ten sposób dostęp do treści, które nie zawsze skierowane są do nich. Pierwszym ogniwem, które może zadbać o to, aby do pociech nie

trafiały nieadekwatne do ich wieku informacje, są opiekunowie. Chroniąc młode pokolenie przed zagrożeniami powinni oni pamiętać o:

- informowaniu dziecka o bezpiecznych i szkodliwych konsekwencjach używania Internetu
- kontrolowaniu stron jakie przeglądają podopieczni
- możliwości zablokowania niewłaściwych zdaniem rodzica stron
- zgłoszeniu każdej niepokojącej treści do której mogą mieć dostęp dzieci

Jeśli jednak jako rodzice nie jesteśmy pewni, jak przestrzec dziecko przed ewentualnymi zagrożeniami, z którymi można się zetknąć w czasie korzystania z Internetu, warto nauczyć młodszych kilku prostych zasad, które mogą zaoszczędzić im nieprzyjemnych sytuacji. Prowadząc takie rozmowy zapewnimy dziecko, że z każdym problemem może zwrócić się do nas - jako opiekunów, ale także do pedagoga czy policjanta, czyli osób, które wiedzą jak postępować, gdy zagrożone jest bezpieczeństwo.

- Osoby poznane w sieci często mogą zmieniać twarze - nieznanne w realnym świecie mogą podawać się za kogoś w innym wieku, z innej miejscowości.
- Nie spotykajmy się z osobami poznanymi w Internecie
- Informacje, które udostępniamy o sobie na portalach, starajmy się szyfrować - zamiast nazwiska i imienia posługujmy się wymyślonym pseudonimem
- Starajmy się dopytać dziecko o strony z których korzysta - jako coś godnego polecenia
- Interesujmy się tym, co podopieczni robią w czasie wolnym za pomocą komputera, sami wychodźmy z inicjatywą rozmowy o tym, co ciekawi je w sieci, jakie zachowania napotyka, jakie teraz są trendy wśród młodszych użytkowników

Internet może dać nam wiele dobrego - jeśli umiemy się nim posłużyć. Niezależnie od swojego wieku należy pamiętać, że w sieci nie jesteśmy anonimowi. Wszystko co piszemy i publikujemy zostaje w niej na długi czas. Dlatego umieszczane informacje powinny być przez nas przemyślane. Komentarze, które pozostawiamy na odwiedzanych stronach, powinny dobrze o nas świadczyć. Tak jak w życiu codziennym - odnośmy się do innych z szacunkiem, bez wyzwisk czy zastraszania. Mając świadomość, że to właśnie my tworzymy Internet pamiętajmy, jakim chcielibyśmy go zastać i dbajmy o wspólne bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni.

źródło: KGP/PG